

คู่มือการปฏิบัติงาน พระสอนศีลธรรม

สำนักงานพระสอนศีลธรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จัดทำโดย สำนักงานพระสอนศีลธรรม

ปีที่จัดทำ ๒๕๖๓

ปรึกษา

๑. พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

๓. พระศรีธรรมภาณี, ดร.

๕. ดร.นงลักษณ์ ไชยเสน

๒. พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.

๔. ดร.สายพิรุณ เพิ่มพูล

บรรณาธิการ

นายขวัญตระกูล บุทธิจักร

คณะทำงาน

๑. พระครูสังฆรักษ์สุนทรกมล มณีโชโต

๓. พระมหาณรงค์ราช ปณีธานิติ

๕. พระมหาสาม อคฺคธมฺโม

๗. พระดณัย ญาณธีโร

๙. นางสาวสุรีย์พร ม่วงพันธ์

๑๑. นางสาวราตรี รัตน์โสภา

๑๓. นายนิรุต ป้องสีดา

๑๕. นายวัชชัย เย็นใจมา

๑๗. นางสาวรุ่งอำพร บุญรอดด้วง

๑๙. ว่าที่ร้อยตรีหลวงเมือง ศรีสองเมือง

๒. พระมหาสุรศักดิ์ สีลสัรวโร

๔. พระมหานพดล ธมมานนฺโท

๖ พระมหากฤษดา ขนตยาภินนฺโท

๘. นางสาวฉัตรดาว แผลงศรี

๑๐. นางสาวดวงฤดี ณะสาร

๑๒. นางสาวอลีนา สุปินะ

๑๔. นายพีระพล อ่อนลำเนา

๑๖. นายสดีใส เจือจันทร์

๑๘. นายวรพงษ์ พรหมเสนา

ออกแบบปก/จัดรูปเล่ม

นางสาวศิริวรรณ จันทร์ย้อย

ตรวจทาน/พิสูจน์อักษร

นายภูวนัย ปริศนา

อนุโมทนาภา

พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

พระพุทธศาสนากับสังคมไทยมีความใกล้ชิดกันมาเป็นเวลานาน คนไทยกับพระพุทธศาสนา มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมา และ วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนไทยผูกพันประสานกลมกลืนกับพื้นฐานความเชื่อและหลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนา วัดได้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาเล่าเรียน ศึกษาอบรม หล่อหลอมกลั่นกรอง พัฒนาอุปนิสัยใจคอคนไทยให้มีความเอื้อเพื่อ รักความสงบ อยู่อย่างสันติ กตัญญูทศเวทิต่อผู้มีพระคุณ

พระสอนศีลธรรม บุคคลที่เป็นกำลังสำคัญของพระพุทธศาสนา เพื่อสืบทอดพุทธประสงค์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพระพุทธองค์เที่ยวประกาศเผยแผ่หลักธรรมให้กว้างขวาง เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล และเพื่อความสุขของหมู่ชนเป็นอันมาก และเป็นบุคลากรที่มีศักยภาพของคณะสงฆ์ ด้วยได้รับการพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง และได้รับโอกาสให้เข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาเด็กนักเรียน เยาวชน ให้มีภูมิคุ้มกันเป็นเด็กที่ดี เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

การจัดทำคู่มือพระสอนศีลธรรมนี้ เป็นไปเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม ให้ได้รับความสะดวก ตัดป्लीโพชข้อกังวลต่าง ๆ ออกไป ซึ่งจะช่วยให้พระสอนศีลธรรมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขออนุโมทนาชื่นชมคณะทำงานทุก ๆ ท่าน ที่ได้ใช้ความเพียร จัดทำคู่มือปฏิบัติงานนี้ จนสำเร็จเป็นคู่มืออำนวยความสะดวกให้พระสอนศีลธรรมได้นำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

ขออำนาจคุณแห่งพระศรีรัตนตรัย บุญกุศลจรรยาสมาปฏิบัติทั้งปวง ได้มารวมเป็นตบะเป็นเดชะ เป็นพลวปัจจัย เป็นอุปนิสัยสานเสริมส่งให้คณะทำงานทุกท่านมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การงาน งอกงามในร่มธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจริญยิ่งด้วยอายุวรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธรรมสารสมบัติ ปรรณาสึงหนึ่งประการใดอันเป็นไปในทางที่ชอบประกอบด้วยธรรม ขอจงสมมโนปรรณานในสิ่งนั้นจงทุกประการ เทอญ

อนุโมทนาภา

พระเทพพรเมธี, รศ.ดร.

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประธานคณะกรรมการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันสำคัญที่อยู่คู่กับประเทศไทยมาช้านาน เป็นสถาบันหลักของชาติ กล่าวคือเป็นหนึ่งในสามขององค์ประกอบ “ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์” โดยเฉพาะพระพุทธศาสนา เป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมากที่สุดมาเป็นเวลาช้านาน พระพุทธศาสนาได้หล่อหลอมอัตลักษณ์แห่งความเป็นพลเมืองผู้มีน้ำใจอันดีงามและรักสันติมาอย่างยาวนาน

พระสอนศีลธรรม เป็นคณะบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา เป็นกำลังสำคัญของคณะสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้มั่นคงสถาพรดังวิสัยทัศน์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาว่า “พุทธศาสน์มั่นคง ดำรงศีลธรรม นำสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน”

การขับเคลื่อนโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้บรรลุผล ส่วนสำคัญที่สุดคือการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพของพระสอนศีลธรรม คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ จะมีประสิทธิภาพมากก็ด้วยพระสอนศีลธรรมได้นำไปใช้เป็นเข็มทิศการทำงาน และยึดมั่นปัจจัยความสำเร็จร่วมกันคือ

คงมั่นในอุดมการณ์

สืบสานการปฏิบัติหน้าที่

รู้รักษาความสามัคคี

ต่อยอดความดีด้วยคุณธรรม

ขออนุโมทนาและชื่นชมในความวิริยะอุตสาหะของคณะทำงานทุกท่าน ที่ได้เพียรพยายามอย่างเต็มความสามารถ อาศัยกำลังกาย กำลังสติปัญญา กลิ่นกรอง วิเคราะห์ จัดทำคู่มือปฏิบัติงานนี้ จนสำเร็จเป็นคู่มืออำนวยความสะดวกให้พระสอนศีลธรรมปฏิบัติงานอย่างมีความเป็นเอกภาพ

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจกุศลจริยาสัมมาปฏิบัติทั้งปวง จงปกป้องคุ้มครองให้ทุกท่านปราศจากทุกข์ โศก โรคภัย อุบัติอันตรายทั้งปวง เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ พร่างพร้อมไปด้วยปฏิภาณ ธนสารสมบัติ ธรรมสารสมบัติ ปรารรณาสีงไคที่ ขอบประกอบด้วยธรรม ขอความปรารรณาทังทั้งปวงนั้นจงพลันสำเร็จ ทุกท่านทุกคน ตลอดกาล เป็นนิตย์ เทอญ

อนุโมทนาภาดา

พระศรีธรรมภาณี, .ดร.

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร

รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานพระสอนศีลธรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

งานของพระสอนศีลธรรม คือ การให้ความรู้ทางพระพุทธศาสนาแก่นักเรียน เสริมสร้าง
ภูมิคุ้มกันที่ดี ยกระดับคุณภาพกาย วาจา ใจ ให้นักเรียนเป็นคนดีด้วยหลักธรรมทาง
พระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย จัดเข้าในพันธกิจมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัยด้านการบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา โดยหลักการสามารถผนวกเข้ากับ
งานของคณะสงฆ์ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และการศึกษาสงเคราะห์ เน้นการสงเคราะห์
คฤหัสถ์ด้วยการศึกษา มีบทบาทที่สำคัญ ๔ ประการ

๑. สอนสาระการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๒. อบรมศีลธรรม จรรยา พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างพฤติกรรมเชิงพุทธ

๓. สอนธรรมศึกษา ช่วยอบรมให้เด็กมีความรู้ทางพระพุทธศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ
ที่เหมาะสม

๔. สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมโรงเรียนวิถีพุทธ

คู่มือปฏิบัติงานพระสอนศีลธรรมฉบับนี้ จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพระสอน
ศีลธรรมทุกรูปให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้มาตรฐานรวมทั้งขับเคลื่อนผลการดำเนินงานให้
บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขอให้พระสอน
ศีลธรรมได้ศึกษาคู่มือฯ อย่างเข้าใจและได้ปฏิบัติตามเพื่อความเรียบร้อยในการติดต่อประสานงาน
อันจะเป็นการตัดความกังวลงานด้านเอกสารออกไป จักได้ทุ่มเทเวลาที่มีค่าทั้งหมดไปกับการ
ปฏิบัติหน้าที่สำคัญ ๔ ประการ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการศึกษาพระพุทธศาสนาอันจะ
นำมาซึ่งความมั่นคงสถาพรแห่งพระสัทธรรม

และโอกาสนี้ขออนุโมทนาคุณะทำงานทุกท่านได้ตั้งใจเพียรจัดทำคู่มือนี้จนสำเร็จ
ขออำนวยการพรให้ทุกท่านเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ประราธนาสิ่งใดก็ขอให้สมความ
ปรารถนา เจริญรุ่งเรืองในร่มธรรมแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดทุกทิวา ราตรี เทอญ

คำนำ

โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เป็นโครงการที่สร้างคุณประโยชน์ต่อสังคมในการเข้าไปมีส่วนในการสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ด้วยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) พระสอนศีลธรรมที่จะนำหลักธรรมคำสอนผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งประโยชน์สูงสุดที่ได้รับ คือ ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จากพระภิกษุสงฆ์

สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานพระสอนศีลธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานพระสอนศีลธรรมทุกระดับอย่างมีคุณภาพ และขอขอบคุณหน่วยงานเกี่ยวข้องที่สนับสนุนการจัดทำคู่มือฉบับนี้ให้สมบูรณ์ และส่งผลต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ยิ่งขึ้น

สารบัญ

คำนำ

บทที่ ๑ บทนำ

- ๑.๑ ความเป็นมาของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- ๑.๒ วัตถุประสงค์
- ๑.๓ ขอบเขต
- ๑.๔ นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

๑

๒

๔

๔

๔

บทที่ ๒ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

- ๒.๑ บทบาทของพระสอนศีลธรรม
- ๒.๒ หน้าที่ความรับผิดชอบของพระสอนศีลธรรม
- ๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ
ผู้ปฏิบัติหน้าที่พระสอนศีลธรรม
- ๒.๔ ข้อที่พระสอนศีลธรรมต้องปฏิบัติ
- ๒.๕ ข้อที่พระสอนศีลธรรมควรปฏิบัติ

๖

๖

๖

๗

๘

๘

๙

บทที่ ๓ กระบวนการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรม

- ๓.๑ การกิจหลัก
- ๓.๒ การกิจสนับสนุน

๑๐

๑๐

๑๖

บทที่ ๔ วิธีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

- วิธีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

๑๘

๑๘

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ๑ แบบฟอร์ม สมัครงานพระสอนศีลธรรม
- ภาคผนวก ๒ แบบฟอร์ม บันทึกข้อตกลงการเป็นพระสอนศีลธรรม
- ภาคผนวก ๓ แบบฟอร์ม รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
- ภาคผนวก ๔ คู่มือการใช้งานระบบฐานข้อมูลพระสอนศีลธรรมออนไลน์

๒๘

๒๙

๓๐

๓๒

บทนำ

บทที่

๑

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งหวังให้คนไทยในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และมีคุณธรรม โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ ประเด็นที่ ๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เช่น การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา และการส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เป็นต้น ซึ่งภาครัฐได้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีเป้าหมายหลักสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และอยู่ร่วมกัน ด้วยสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างยั่งยืน

จากการศึกษาที่ผ่านมา ทูทางสังคมไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ศาสนา สถาบันและหน่วยงานต่าง ๆ ล้วนอยู่ในภาวะอ่อนแอ ผุร่อน บทบาทลดลง ทำงานแยกส่วนไม่สอดคล้องกัน แต่ตรงกันข้ามในส่วนขององค์กรทางอาชญากรรม สิ่งแวดล้อมเลวร้าย อันตรายกลับขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมุ่งกลุ่มเป้าหมายคือเด็กและเยาวชนเป็นหลัก จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติ โดยเฉพาะในประเทศไทยมีทุนทางสถาบันที่นำพาประเทศไทยให้อยู่เย็นเป็นสุข ได้แก่ สถาบันศาสนา ซึ่งนับเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ เนื่องจากความสำคัญของศาสนาได้หล่อหลอมให้เกิดการพัฒนาเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาเปรียบเสมือนวัคซีนที่ดี มีพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบจำนวนมาก ที่คนไทยส่วนใหญ่ของประเทศให้ความนับถือและศรัทธา ส่งเสริมให้ประชาชนมีวัตรปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

๑.

ความเป็นมาของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ปี ๒๕๔๘ – ๒๕๕๐ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยหวังสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ จากหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยพระสอนศีลธรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม ศีลธรรมแก่นักเรียนในสถานศึกษา ทั้งประถม มัธยม และอาชีวศึกษา

ปี ๒๕๕๑ เมื่อจำนวนพระสอนศีลธรรมมีมากถึง ๒๐,๐๐๐ รูป คณะรัฐมนตรี จึงมีมติให้โอนย้ายภาระงานและงบประมาณโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนไปตั้งไว้ที่กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (คณะสงฆ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม) รับผิดชอบดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกิจ “การบริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมและชุมชน” ของมหาวิทยาลัย

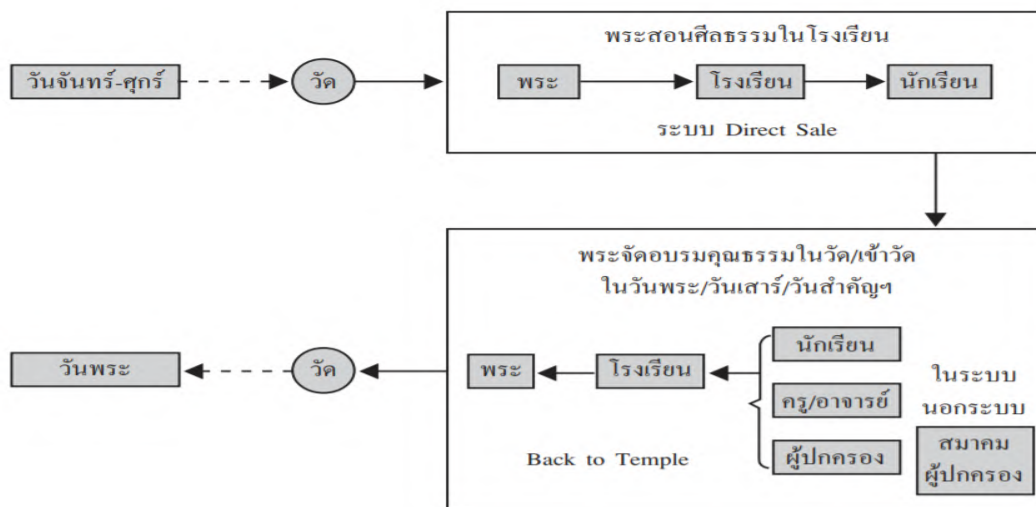
ปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๖ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มอบให้ส่วนธรรมนิเทศ สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม รับผิดชอบโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ภายใต้การกำกับ ควบคุม ติดตามประเมินผลของคณะกรรมการบริหารโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ๒ ชุด ประกอบด้วย ๑) คณะกรรมการอำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ๒) คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ปี ๒๕๕๗ – ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและส่วนงานของมหาวิทยาลัย จึงประกาศตั้ง “สำนักงานพระสอนศีลธรรม” สังกัดสำนักงานอธิการบดีขึ้น ให้รับผิดชอบโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จึงเป็นโครงการเชิงรุกที่สามารถนำกระบวนการสอนศาสนากับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมสู่กลุ่มเยาวชนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน โดยมีพระสอนศีลธรรมที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งในด้านปริยัติ และปฏิบัติเข้าไปมีส่วนร่วมในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนในสถานศึกษาทุกระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเด็กและเยาวชน สนองนโยบายชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ความเชื่อมโยงงานพระพุทธศาสนาในชุมชน/ท้องถิ่นกับพระสอนศีลธรรมอย่างบูรณาการ

อ้างอิง : ๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ.๑๕๖๑ – ๒๕๘๐, ๒) แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔, ๓) คู่มือการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ปี ๒๕๕๐

การปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรมนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งทั้งในแง่ของการเป็นผู้เผยแผ่พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งในส่วนการเป็นพระสอนศีลธรรมที่รับนิมนต์จากโรงเรียนให้เข้าไปเป็นพระอาจารย์ผู้ช่วยสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามมาตรฐานการศึกษา ส ๑.๑ และ ส ๑.๒

ภาระงานสำคัญของการเป็นพระสอนศีลธรรม ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ มี ๔ ประการ ดังนี้

๑. เป็นผู้ช่วยสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. เป็นผู้นำนักเรียนเข้าสู่การฝึกสมาธิบริหารจัดการ เจริญปัญญา และทำพิธีทางพระพุทธศาสนา

๓. สนองงานคณะสงฆ์ด้วยการสอนหรือติวเข้มธรรมศึกษาตรี โท เอก สำหรับผู้เข้าสอบ อันเป็นงานของคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์

๔. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธโดยการสอนวิชาพระพุทธศาสนา บูรณาการเข้าสู่วิถีชีวิตให้นักเรียนมีศีล สมาธิ ปัญญา

จากภาระงาน ๔ ประการนี้ หากพิจารณาแล้วถือเป็นภารกิจของพระภิกษุที่พึงกระทำ จึงทำให้พระสอนศีลธรรมนั้นได้รับผิดชอบอย่างเอาใจใส่มาโดยตลอด อันจะเห็นได้จากผลการสอบธรรมศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปีนับตั้งแต่มีการดำเนินโครงการนี้ และภาพความเป็นอัตลักษณ์วิถีพุทธในโรงเรียนที่มีพระสอนศีลธรรมเข้าไปสอน ทั้งนักเรียนได้เรียนกับครูที่เป็นพระอาจารย์ทั้งที่โรงเรียนได้ดูแล ต้อนรับพระสอนศีลธรรมนับเป็นการอยู่ร่วมกันตามหลักของคำว่า “บวร” คือ บ้าน วัด โรงเรียน

ในการนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมีคู่มือการปฏิบัติงานพระสอนศีลธรรม เพื่อเป็นการกำหนดการปฏิบัติร่วมกันของพระสอนศีลธรรมจำนวน ๑๘,๐๐๐ รูป และเป็นคู่มือเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันในขั้นตอนการปฏิบัติงาน อันเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

๑.๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้พระสอนศีลธรรมมีคู่มือการปฏิบัติงานที่แสดงถึงรายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมทุกรูป

๑.๓

ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมนี้ ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ หลักปฏิบัติ จรรยาบรรณ ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

๑.

นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

๑. สำนักงานพระสอนศีลธรรม หมายถึง หน่วยงานของมหาวิทยาลัทยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่รับผิดชอบบริหารโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของโครงการฯ โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสรรหาพระสอนศีลธรรม ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน งานติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอน งานบริหารงบประมาณโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

๒. ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน หมายถึง หน่วยจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระดับวิทยาเขต วิทยาลัย ห้องเรียน หรือหน่วยวิทยบริการ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

๓. ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน หมายถึง รองอธิการบดีวิทยาเขต ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ ผู้อำนวยการห้องเรียน หรือหน่วยวิทยบริการ

๔. เจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน หมายถึง บุคลากรหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

๕. พระสอนศีลธรรม หมายถึง พระภิกษุที่ผ่านการคัดเลือกตามระบบกลไกของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้เป็นพระสอนศีลธรรม

บทบาทหน้าที่ความ

บทที่ ๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กำหนดบทบาทหน้าที่การเป็นพระสอนศีลธรรมไว้ดังนี้

๒.๑

บทบาทของพระสอนศีลธรรม

๑. เป็นผู้ช่วยสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. เป็นผู้นำนักเรียนเข้าสู่การฝึกสมาธิ บริหารจิต เจริญปัญญา และทำพิธีทางพระพุทธศาสนา
๓. สนองงานคณะสงฆ์ด้วยการสอนหรือติวเข้มธรรมศึกษาตรี โท เอก สำหรับผู้เข้าสอบ อันเป็นงานของคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์
๔. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธโดยการสอนวิชาพระพุทธศาสนา บูรณาการเข้าสู่วิถีชีวิตให้นักเรียนมีศีล สมาธิ ปัญญา

๒.๒

หน้าที่ความรับผิดชอบของพระสอนศีลธรรม

๑. ร่วมวางแผนการสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. ร่วมวางแผนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม รวมถึงมารยาทชาวพุทธ
๓. จัดกิจกรรมติวนักเรียนให้พร้อมสอบธรรมศึกษา

๔. ร่วมพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธกับสถานศึกษา
๕. ประสานการทำงานระหว่างคณะสงฆ์กับสถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด
๖. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน และเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน ระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อผู้บริหารโครงการฯ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓

คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณผู้ปฏิบัติหน้าที่พระสอนศีลธรรม

พระสอนศีลธรรมต้องเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๓.๑ คุณธรรม

คุณธรรม ๙ ประการ ที่พระสอนศีลธรรมควรยึดเป็นหลัก คือ

๑. วินัย
๒. สติ
๓. กตัญญู
๔. เมตตา
๕. อุตุน
๖. ซื่อสัตย์
๗. ประหยัด
๘. ขยัน
๙. เสียสละ มีจิตอาสา

๒.๓.๒ จริยธรรม และจรรยาบรรณ

พระสอนศีลธรรมต้องปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดจรรยาบรรณ ต่อไปนี้

๑. ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม
๒. ไม่แสดงความรัก โดยให้สิทธิพิเศษแก่เด็กนักเรียนเกินความเหมาะสม จนเป็นเหตุให้เสียการปกครอง
๓. ไม่ทำโทษเด็กโดยการใช้ถ้อยคำที่รุนแรง หยาบคาย หรือก้าวร้าวไปถึงพ่อ แม่ วงศ์ตระกูล เรื่องส่วนตัวของเพื่อนร่วมงานหรือนักเรียน
๔. ไม่ลงโทษนักเรียนรุนแรงจนได้รับบาดเจ็บหรือปรากฏร่องรอยให้เห็น

๕. ไม่ยุ่ง ส่งเสริม หรือสนับสนุนให้มีการเดินขบวนเรียกร้อง หรือนัดหยุดเรียน หรือก่อความไม่สงบต่อส่วนรวม
  ๖. ไม่ประพฤติปฏิบัติในเรื่องที่สวนทางกับนโยบายของสถานศึกษา
  ๗. ไม่ประพฤติผิดตามระเบียบปฏิบัติรวมทั้งนโยบายของสถานศึกษา
  ๘. ไม่เปิดเผยกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน อันมีลักษณะเป็นความลับแก่บุคคลอื่น ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อสถานศึกษา และต้องแจ้งครูพี่เลี้ยงหรือผู้บริหารสถานศึกษาทราบถึงเรื่องต่าง ๆ ที่ตนได้ยินมาซึ่งอาจจะทำให้สถานศึกษาเสียหาย
  ๙. ไม่เข้าไปมีส่วนในการดำเนินการ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อมกับการประกอบการอื่นใด ซึ่งขัดผลประโยชน์ หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถานศึกษา
  ๑๐. ไม่พูดให้ร้ายบุคคลอื่น
- อ้างอิง :** คู่มือเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง : ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

๒.๔

ข้อที่พระสอนศีลธรรมต้องปฏิบัติ

๑. **สอน** พระสอนศีลธรรมต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑ คาบต่อสัปดาห์ ยกเว้นกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดเวลาสอนให้ได้ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ พระสอนศีลธรรมอาจกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาให้นักเรียนปฏิบัติได้ในปริมาณที่เหมาะสม
๒. **รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน** พระสอนศีลธรรมต้องรายงานการปฏิบัติการสอนตามรอบและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้การเบิก - จ่ายค่าตอบแทนประจำเดือนเป็นไปตามระเบียบ ข้อกำหนดของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. **ทำบันทึกข้อตกลงการเป็นพระสอนศีลธรรมประจำปี (ต่อสัญญา)** ทุก ๆ ปีก่อนเริ่มปีงบประมาณ (วันที่ ๑ ตุลาคม ของทุกปี) พระสอนศีลธรรมทุกรูป มีภารกิจต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงการเป็นพระสอนศีลธรรม (ต่อสัญญา) ประจำปี ตามแบบฟอร์มและวิธีการที่กำหนดให้

๒.๕

ข้อที่พระสอนศีลธรรมควรปฏิบัติ

เนื่องจากสังคมมีความคาดหวังต่อพระสอนศีลธรรมที่เข้าไปสอนในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ต้องการให้พระสอนศีลธรรมช่วยอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้เป็นคนดี มีศีลธรรม ดังนั้นมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในภารกิจการสนับสนุนพระสอนศีลธรรมที่เข้าไปจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาแก่นักเรียนทุกระดับชั้นได้รับทราบข้อวัตรปฏิบัติที่เหมาะสมกับสมณวิสัย ดังนี้

๑. การนุ่งห่มต้องเป็นปริมณฑล มีความเรียบร้อยตามพระวินัย
๒. การนั่งควรพยายามนั่งให้ตัวตรงเข้าไว้ ดงงามดี
๓. อย่าสะพายกล้องถ่ายรูปในที่สาธารณะ
๔. ไม่ควรยืมฉันทอาหาร หรือยืมดื่มน้ำ เป็นต้น ควรนั่งลงก่อนแล้วจึงฉันหรือดื่ม
๕. เวลาฉันอาหารควรห่มผ้า และนั่งฉันให้เรียบร้อยทุก ๆ ครั้ง
๖. อย่าเอาผ้าอาบ – อังสะ - จีวรคล้องคอหรือพาดไหล่เดินไปมา หรือปล่อยชายลงข้างหน้า ข้างหลังก็ไม่ควร
๗. อย่าเอาผ้าอาบพันเอว
๘. การเดินคุยหัวร่อต่อกระซิก แยมสรรวลงขณะเดินทางไปตามถนน ไม่งามในสายตาประชาชน ควรสำรวม ระมัดระวังให้มากที่สุด รวมทั้งเครื่องนุ่งห่มด้วย
๙. การใช้โทรศัพท์มือถือ ควรระมัดระวังในการใช้ให้เหมาะสมสำหรับในห้องประชุม หรือในเวลาสอนควรปิดทุกครั้ง
๑๐. ควรสำรวมวาจาให้เหมาะสมตามสมณสาธูป
๑๑. การสูบบุหรี่ในสถานศึกษาเป็นสิ่งผิดกฎหมาย
๑๒. การขับร้องเพลง เป็นสิ่งที่ไม่ควรเพราะผิดพระวินัยบัญญัติ หากจะใช้เพลงประกอบการสอนให้ใช้เทป วีซีดี ซีดี แทนการร้องมาเปิดแทน

อ้างอิง : ๑) มารยาทอันสมควรของพระสงฆ์ พระนิพนธ์ของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ๒) คำแนะนำเกี่ยวกับอาจารย์ ผลงานการเขียนของสมเด็จพระธีรญาณมุนี (ปุ่นดมมหาเถร) วัดจักรวรรดิราชาวาส ๓) อาจารย์ที่ควรศึกษา ผลงานการเขียนของสมเด็จพระมหาธีรจารย์ (นิยม ฐานิสฺสโร) วัดชนะสงคราม

กระบวนการปฏิบัติงาน

บทที่ ๓

๓.๑

ภารกิจหลัก

๑. ช่วยสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ เป็น ๘ กลุ่ม เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม มีดังนี้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๕. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
๖. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
๗. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
๘. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ภารกิจหลักของพระสอนศีลธรรมอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความสำคัญของการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่า มนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

๑. ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

๒. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

๓. เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

๕. ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร ภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุปรูป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความคาดหวังจากการเรียนการสอน

ช่วงชั้นที่ ๑ (ป. ๑ - ป. ๓)

๑. ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง

๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ

๓. ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับ รายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการ เศรษฐกิจพอเพียง

๔. ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าทีพลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

ช่วงชั้นที่ ๒ (ป.๔ - ป.๖)

๑. ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง สภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย

๒. ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น

๓. ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น

๔. ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าทีพลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจ ในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ช่วงชั้นที่ ๓ (ม.๑ - ม.๓)

๑. ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์

๓. ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

ช่วงชั้นที่ ๔ (ม.๔ - ม.๖)

๑. ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
๒. ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
๓. ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๔. ได้รับการส่งเสริมให้มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือก และตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
๕. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

กิจกรรมการดำเนินงานภารกิจหลัก : ช่วยสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

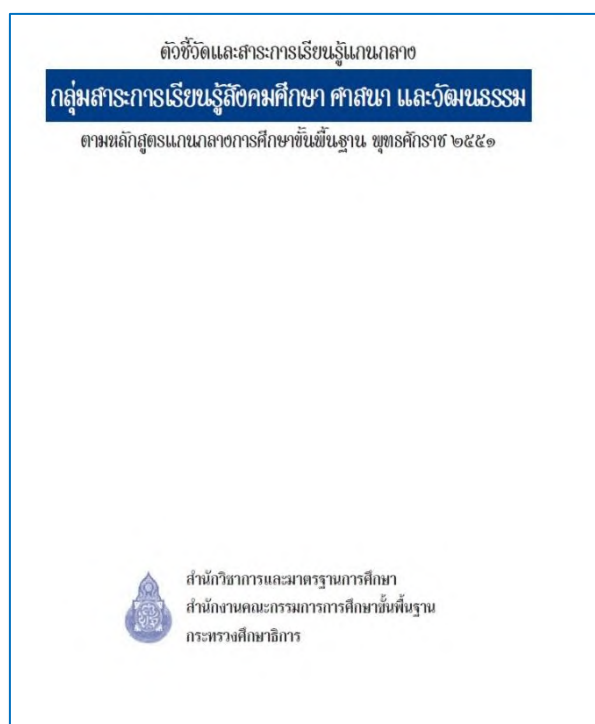
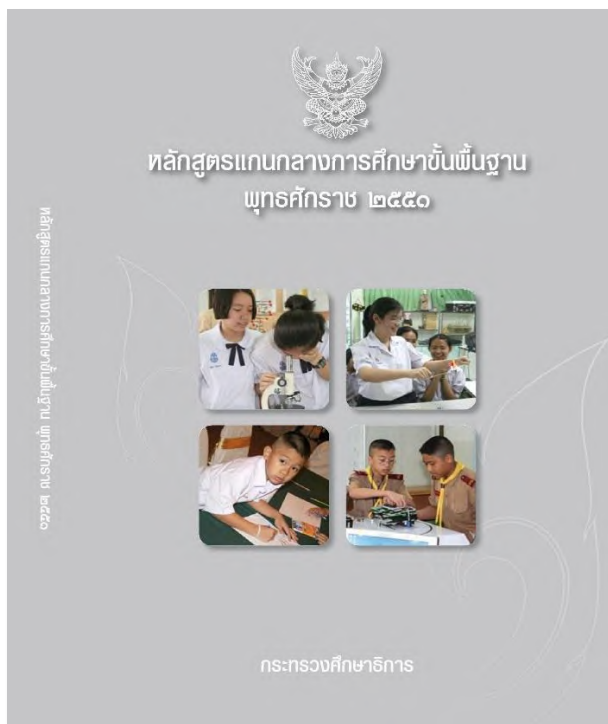
นำเนื้อหา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และความคาดหวังจากกลุ่มสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาจัดทำขั้นตอนปฏิบัติงาน ดังนี้

ขั้นตอน	รายละเอียดกิจกรรม
๑. การวางแผน (P-Plan)	๑.๑ ประสานสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนการเรียนการสอนร่วมกับครูประจำหลักสูตรของสถานศึกษาที่พระสอนศีลธรรมจะเข้าไปปฏิบัติงาน ๑.๒ จัดทำแผนการเรียนการสอน ตลอดปีการศึกษา
๒. การปฏิบัติงานตามแผน (D-Do)	๒.๑ ปฏิบัติตามขั้นตอน ตามแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ ๒.๒ รายงานความก้าวหน้ารายเดือนผ่านรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
๓. การตรวจสอบและประเมินผล (C-Check)	๓.๑ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ๓.๒ สรุปผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน
๔. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A-Act)	๔.๑ จัดทำรายงานผลการสอนศีลธรรมที่รับผิดชอบ ๔.๒ นำข้อเสนอแนะจากรายงานผลการสอนมาพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง :

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สนใจศึกษาเพิ่มเติม ดาวน์โฮลด์ได้ที่

<https://drive.google.com/file/d/0B9t56k6dmUe5Z202Wmw5S1dvOGM/view>

๓.๒

ภารกิจส่นับสนุน

๑. เป็นผู้นำนักเรียนเข้าสู่การฝึกสมาธิ บริหารจิต เจริญปัญญา และทำพิธีทางพระพุทธศาสนา บูรณาการกับชั่วโมงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาโดยเน้นกิจกรรมด้านพระพุทธศาสนา เช่น การสวดมนต์ ฝึกสมาธิ เจริญสติ, การกล่าวคำอาราธนาและคำถวายทานในศาสนพิธี, อบรมศีลธรรม และวัฒนธรรมชาวพุทธ

๒. สนองงานคณะสงฆ์ด้วยการสอนหรือติวเข้มธรรมศึกษาตรี โท เอก สำหรับผู้เข้าสอบอันเป็นงานของคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ โดยมีวิดีโอตัวอย่างการสอนธรรมศึกษา สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง จาก website: <http://www.gongtham.net/docs/2562/index.html>

SCAN ME

๓. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนวิถืพุทธ โดยการสอนวิชา พระพุทธศาสนานุกรณาการเข้าสู่วิถีชีวิตให้นักเรียนเกิดการพัฒนากาย ศีล จิต ปัญญา โดยศึกษารายละเอียดกระบวนการได้จาก website: <http://www.vithebuddha.com/main.php>

SCAN ME

วิธีการรายงานผล การปฏิบัติงานประจำเดือน

บทที่ ๔

การรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นภารกิจที่พระสอนศีลธรรมต้องดำเนินการเป็นประจำในทุก ๆ เดือน เมื่อเข้าไปปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา ใน ๑ ปีงบประมาณ จำนวน ๑๐ เดือน (เว้นเดือนเมษายน และเดือนตุลาคม) เพื่อเป็นเอกสารสำคัญประกอบการขอรับค่าตอบแทนประจำเดือน โดยจะต้องดำเนินการผ่านระบบออนไลน์ <http://www.mbpra.mcu.ac.th> มี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๑. เข้าสู่เว็บไซต์ <http://www.mbpra.mcu.ac.th>
๒. เข้าสู่ระบบ ด้วย เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก และ รหัสผ่าน ของตนเอง
๓. บันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
๔. ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง พิมพ์ใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
๕. ลงนามรับรองใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน โดยพระสอนศีลธรรมและเสนอผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมกับประทับตราสถานศึกษา
๖. ส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน ถึงผู้ประสานงานพระสอนศีลธรรมประจำจังหวัด เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

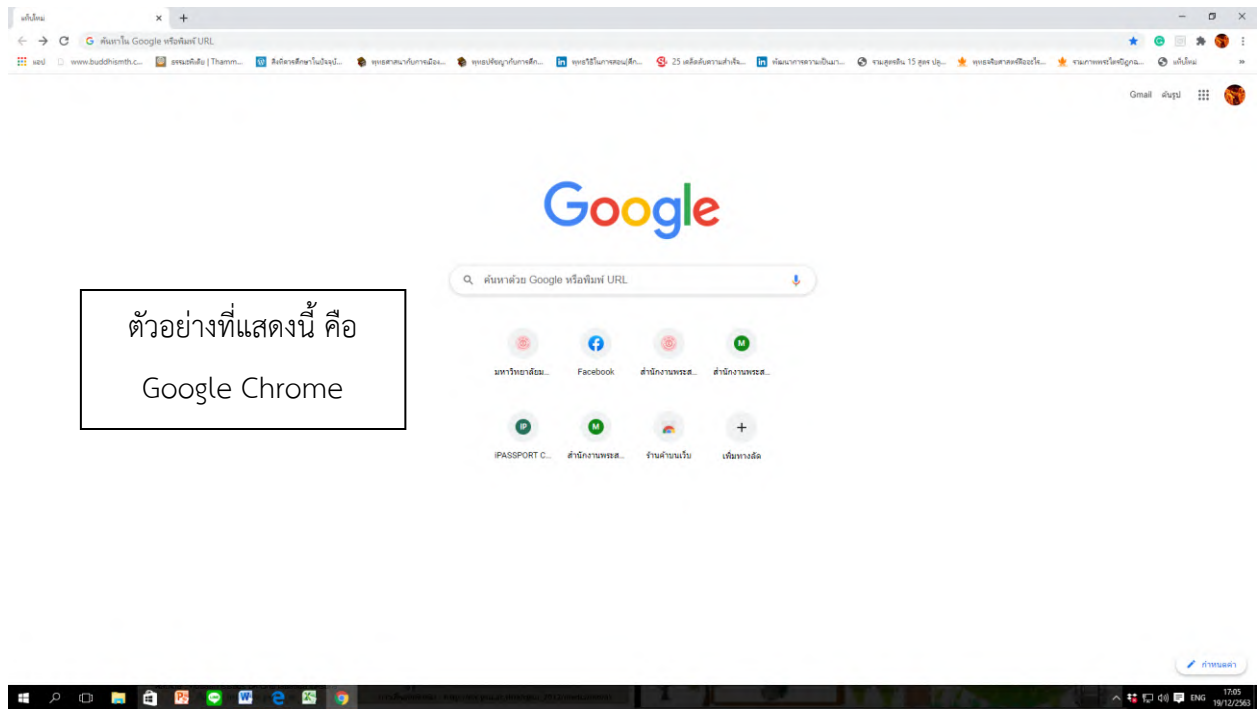
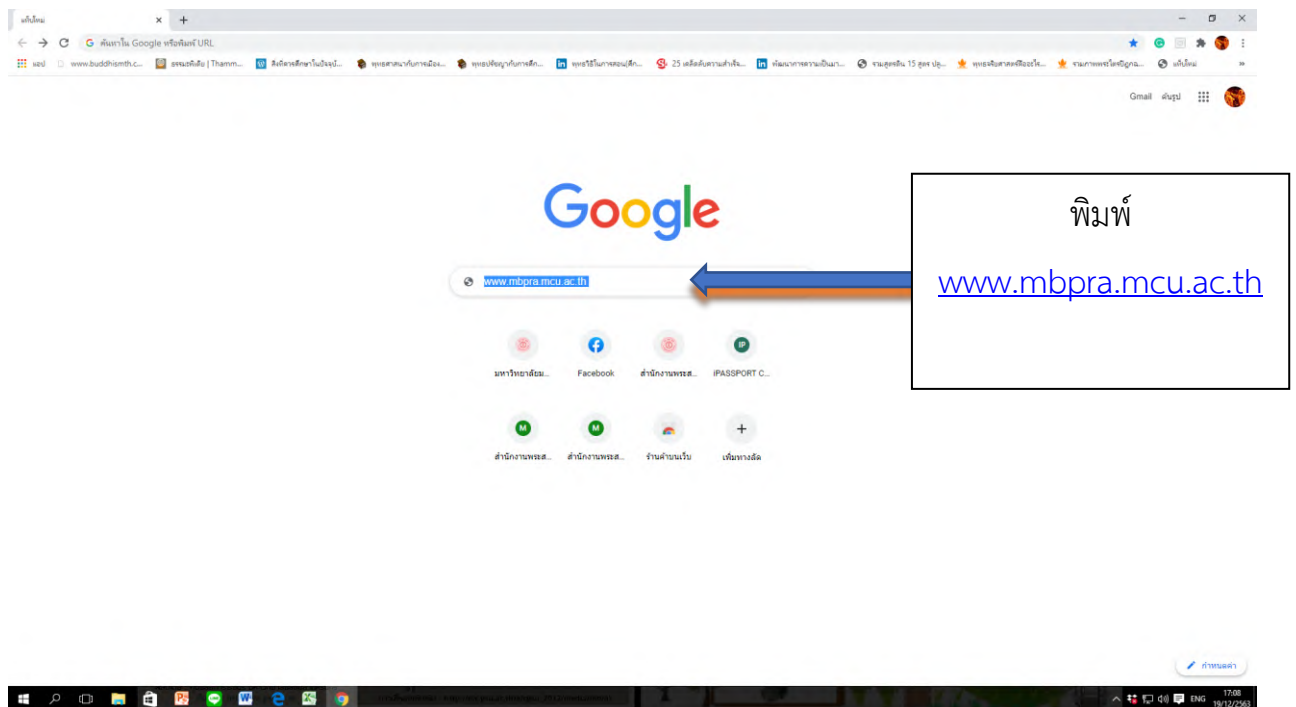
QR Code วิถีไอทีอย่างการใช้งานระบบฐานข้อมูลพระสอนศีลธรรมออนไลน์

<http://www.mbpra.mcu.ac.th>

๑. วิธีใช้งาน เว็บไซต์ระบบฐานข้อมูลพระสอน ศีลธรรม	๒. วิธีเข้าสู่ระบบ และแก้ไขข้อมูลส่วนตัว	๓. วิธีบันทึก รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
 SCAN ME	 SCAN ME	 SCAN ME

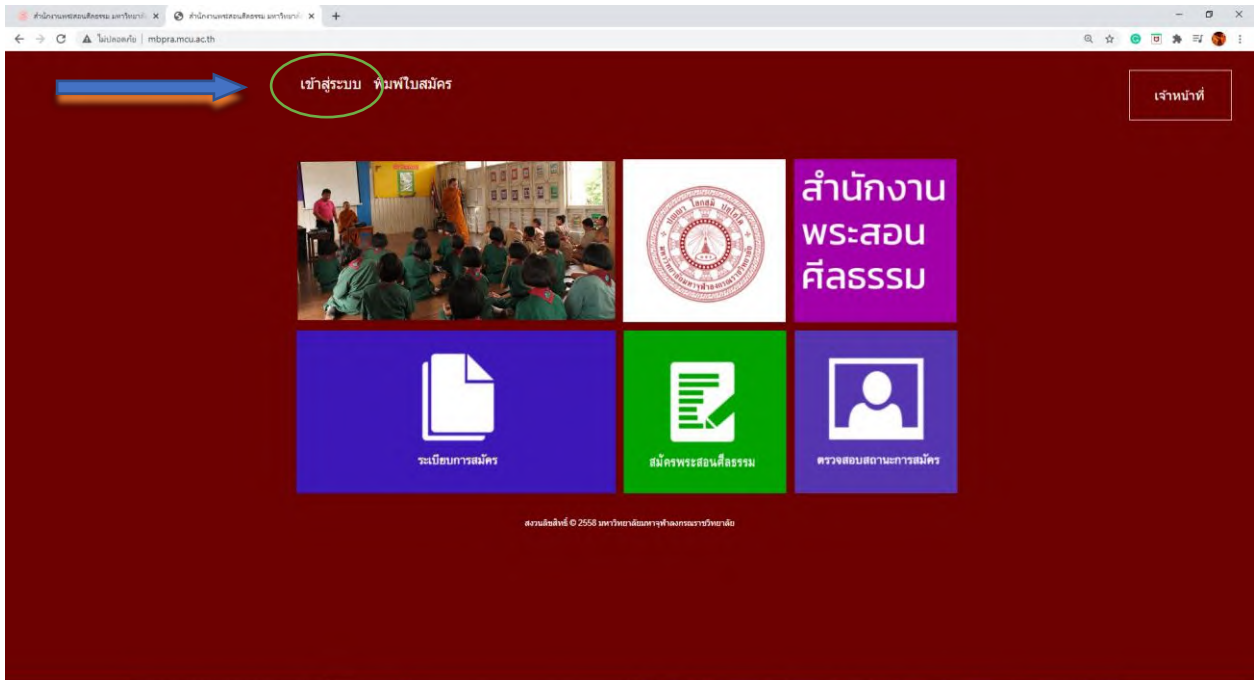
๑. เข้าสู่เว็บไซต์ <http://www.mbpra.mcu.ac.th>

๑.๑ เปิด Browser (Google Chrome / Firefox / IE)

๑.๒ พิมพ์ www.mbpra.mcu.ac.th

๒. เข้าสู่ระบบ ด้วย “เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก” และ “รหัสผ่าน” ของตนเอง

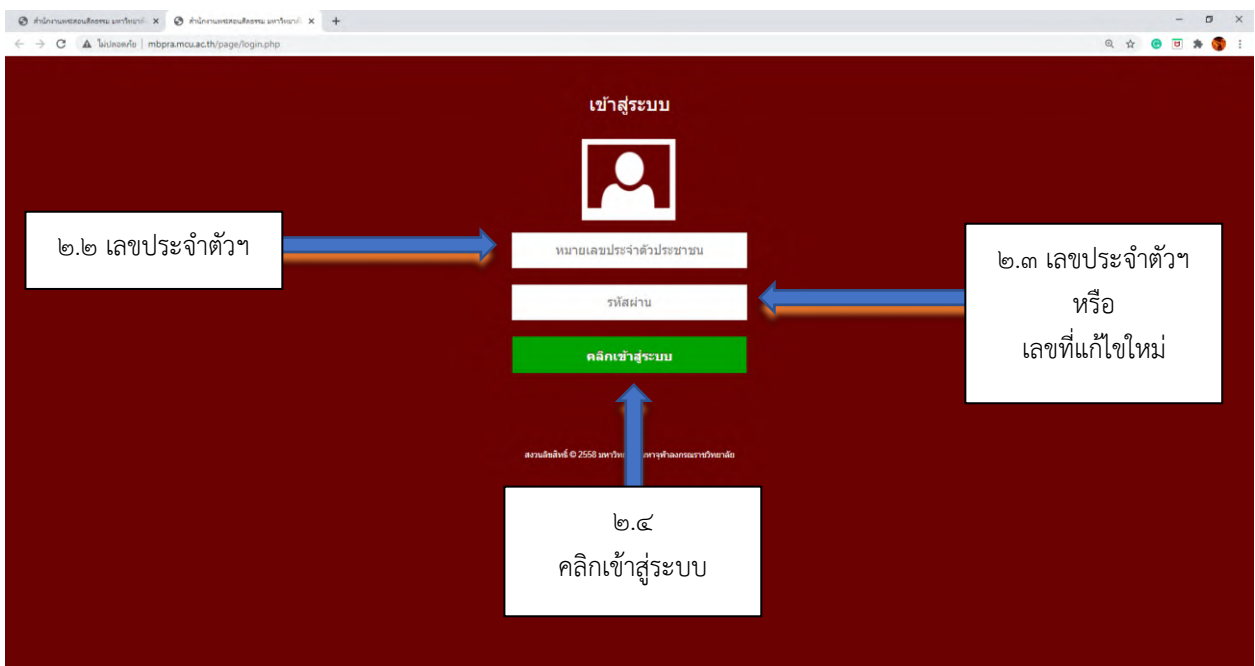
๒.๑ คลิกที่ข้อความว่า “เข้าสู่ระบบ”

๒.๒ กรอก “เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก”

๒.๓ กรอก “รหัสผ่าน” (กรณีเข้าใช้งานครั้งแรก จะเป็นเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก และหากไม่แก้ไขก็สามารถใช้ได้)

๒.๔ เมื่อกรอก “เลขประจำตัวฯ และ รหัสผ่าน” เรียบร้อยแล้ว ให้กดปุ่มสีเขียว “คลิกเข้าสู่ระบบ”

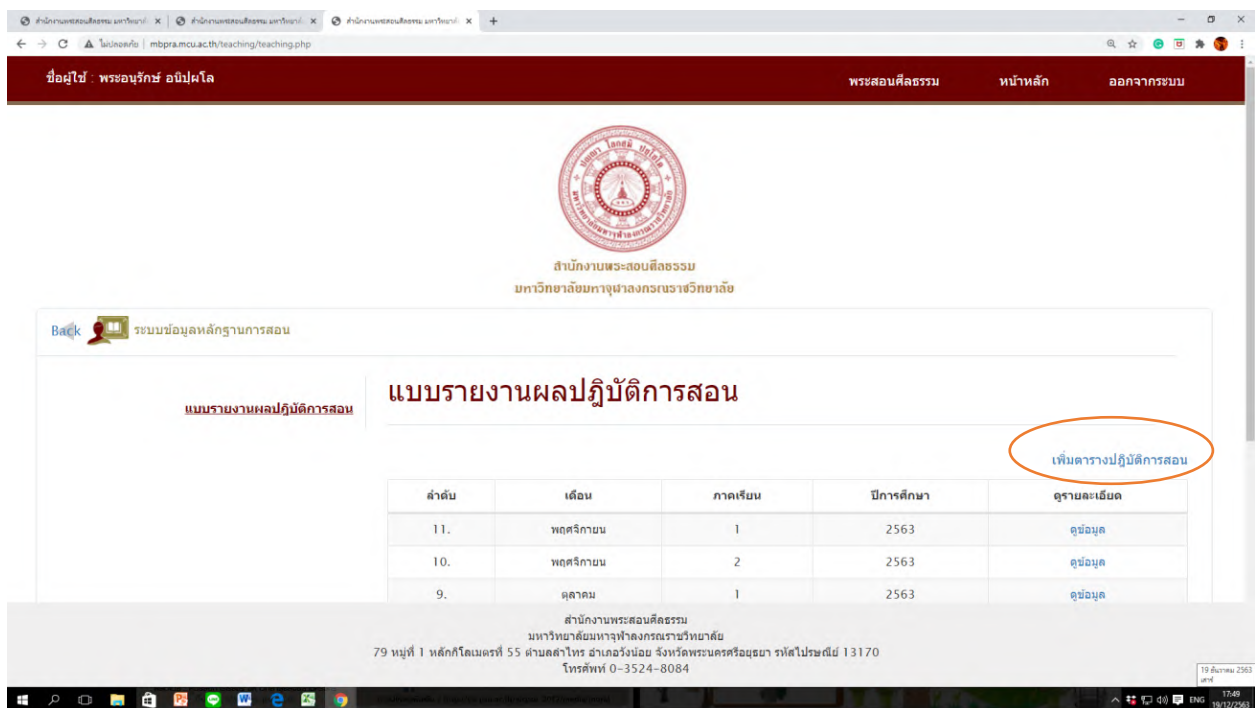
๓. บันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

หลังจากเข้าสู่ระบบแล้ว จะพบหน้าจอแสดงผลดังภาพ มีชื่อ – ฉายา ปราภภู “มุนบนซ้าย”

๓.๑ คลิกที่ Icon “การสอน”

๓.๒ คลิกที่ “เพิ่มตารางการสอน”

๓.๓ กรอกรายข้อมูลการเรียนการสอนตามช่องให้ครบถ้วน

เพิ่มตารางปฏิบัติการสอน

ประจำเดือน: มกราคม

ภาคเรียน: 1

ปีการศึกษา: 2569

วัน: จันทร์

เวลาเริ่ม: 7:00:00

เวลาสิ้นสุด: 8:00:00

นักเรียนระดับชั้น: [ ]

จำนวน/คน: [ ]

เรื่องที่สอน(รายวิชา): วิชาพลศึกษา ๑๑๑ (รายวิชา)

รวมจำนวนคน(ชั่วโมง): [ ]

กิจกรรมที่ปฏิบัติเพิ่มเติม: [ ]

รวมเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรม: [ ]

บันทึก

กรณีสอนหลายวัน หรือ หลายชั้นเรียน ให้กดปุ่ม “+ สีเขียว” เพื่อเพิ่มช่องรายการ หรือ หากมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ก็กด “เพิ่มกิจกรรม” เมื่อกรอกรายข้อมูลครบถ้วนแล้วกด “บันทึก”

เพิ่มตารางปฏิบัติการสอน

ประจำเดือน: มกราคม

ภาคเรียน: 1

ปีการศึกษา: 2569

วัน: จันทร์

เวลาเริ่ม: 7:00:00

เวลาสิ้นสุด: 8:00:00

นักเรียนระดับชั้น: [ ]

จำนวน/คน: [ ]

เรื่องที่สอน(รายวิชา): วิชาพลศึกษา ๑๑๑ (รายวิชา)

รวมจำนวนคน(ชั่วโมง): [ ]

กิจกรรมที่ปฏิบัติเพิ่มเติม: [ ]

รวมเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรม: [ ]

บันทึก

๔. ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง พิมพ์ใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

๔.๑ เมื่อกด “บันทึก” แล้ว ให้เรียกดูใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนนั้น ตรวจสอบความถูกต้อง

ลำดับ	เดือน	ภาคเรียน	ปีการศึกษา	ฐานข้อมูล
11.	พฤศจิกายน	1	2563	ข้อมูลชุด
10.	พฤศจิกายน	2	2563	ข้อมูลชุด
9.	ตุลาคม	1	2563	ข้อมูลชุด

๔.๒ เมื่อกด “ดูข้อมูล” จะปรากฏหน้าจอแสดงผลดังภาพ จากนั้นกด “พิมพ์ รายงานผลปฏิบัติการสอน”

ร.ร.	เวลา	นักเรียนสอน	จำนวน ชม.	วันที่สอน	จำนวนสอน	รวมจำนวนชั่วโมงสอน
จันทร์	12:30-13:30	๙.5	19	สอนศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
จันทร์	13:30-14:30	๙.5	20	สอนศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
อังคาร	12:30-13:30	๙.6	20	สอนศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
อังคาร	13:30-14:30	๙.6	22	สอนศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
รวมจำนวนเดือน			81			

๔.๓ จากนั้นจะปรากฏหน้าจอแสดงผลดังภาพ ให้กด “พิมพ์”

The screenshot shows a web interface for printing a document. The document preview on the left contains a table with the following data:

วัน	เวลา	ถึง/ออกจาก	จำนวน	สถานที่	จำนวน	หมายเหตุ
พุธ	12.30-13.30	0.5	19	สมเด็จพระสังฆราช	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
พุธ	13.30-14.30	0.5	20	สมเด็จพระสังฆราช	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
พุธ	12.30-13.30	0.6	20	สมเด็จพระสังฆราช	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
พุธ	13.30-14.30	0.6	22	สมเด็จพระสังฆราช	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
รวมจาก			81			

The print settings panel on the right includes the following options:

- พิมพ์: 1 แผ่น
- ปลายทาง: RICOH MP C2003
- หน้า: ทั้งหมด
- จำนวนชุด: 1
- รูปแบบ: แนวตั้ง (highlighted with an orange box)
- สี: ขาวดำ

A blue arrow points from the 'รูปแบบ' dropdown menu to the 'พิมพ์' button, which is also circled in orange.

ข้อพึงระวัง

๑. ให้ตั้งค่า รูปแบบ เป็นแนวตั้ง เพื่อให้สามารถพิมพ์ใบรายงานฯ ได้ในหน้าเดียว

พิมพ์ 1 แผ่น

ปลายทาง RICOH MP C2003

หน้า ทั้งหมด

จำนวนชุด 1

รูปแบบ **แนวตั้ง**

สี ขาวดำ

การตั้งค่าเพิ่มเติม

๕. ลงนามรับรองใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน โดยพระสอนศีลธรรมและเสนอผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมกับประทับตราสถานศึกษาได้ลายมือชื่อของผู้บริหารสถานศึกษา

19/12/2563

สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รหัสใบรายงานผลปฏิบัติการสอน 111630285522

 แบบรายงานผลปฏิบัติการสอน โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2564						
พระสอนศีลธรรมชื่อ	พระอนุรักษ์	ฉายา	อนิปุศโณ	นามสกุล	กงจาก	
สังกัดวัด	วัดแจ้งเจริญ	ตำบล	จอมประทัด	อำเภอ	วัดเพลง	
จังหวัด	ราชบุรี	รหัสไปรษณีย์	70170	โทรศัพท์	0839193098	
ชื่อบัญชี	พระอนุรักษ์ กงจาก	เลขที่บัญชี		สาขา	บักชีราชบุรี	
ชื่อโรงเรียนที่สอน	อนามาลวัดเพลง(หริตศรีทธาประชาอนุูล)	ตำบล	วัดเพลง	อำเภอ	วัดเพลง	
จังหวัด	ราชบุรี	รหัสไปรษณีย์	70170	โทรศัพท์	032-399463	
ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา	นางสาวนิภารัตน์ จันทร์	โทรศัพท์				
ชื่อครูที่เลี้ยง	นางเบญจมาศ สมัครจิตร					

ตารางปฏิบัติการสอนพระสอนศีลธรรม ประจำเดือน พฤศจิกายน
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

วัน	เวลา	นักเรียนระดับชั้น	จำนวน/คน	เรื่องที่สอน	จำนวนครั้งต่อเดือน	รวมจำนวนชั่วโมง(ต่อเดือน)
จันทร์	12:30-13:30	ป.5	19	สังคมศึกษา ชีวิตกับสังคม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
จันทร์	13:30-14:30	ป.5	20	สังคมศึกษา ชีวิตกับสังคม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
อังคาร	12:30-13:30	ป.6	20	สังคมศึกษา ชีวิตกับสังคม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
อังคาร	13:30-14:30	ป.6	22	สังคมศึกษา ชีวิตกับสังคม	2	2 ชั่วโมง 0 นาที
รวมจำนวนนักเรียน			81			

กิจกรรมที่ปฏิบัติเพิ่มเติมคือ
 รวมเวลาที่ปฏิบัติ 8 ชั่วโมง 0 นาที

รับรองตามนี้

ลงชื่อ

(.....)

พระสอนศีลธรรม

วันที่

.....

รับรองตามนี้

ลงชื่อ

(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

วันที่

.....

ตัวอย่างการลงนามรับรองใบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

25/9/2563

สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รหัสใบรายงานผลปฏิบัติการสอน 091630115222

แบบรายงานผลปฏิบัติการสอน
โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปีงบประมาณ 2563

พระสอนศีลธรรมชื่อ	พระมหาจักรพรรดิ	ฉายา	คุณปเสวี	นามสกุล	สายคำด้ง
สังกัดวัด	วัดสุทัศนเทพวราราม	ตำบล	วัดราชบพิธ	อำเภอ	เขตพระนคร
จังหวัด	กรุงเทพ	รหัสไปรษณีย์	10200	โทรศัพท์	02 622 3433
ชื่อบัญชี	พระมหาจักรพรรดิ สายคำด้ง	เลขที่บัญชี	██████████	สาขา	ถนนเฟื่องนคร
ชื่อโรงเรียนที่สอน	เบญจมาชวลัย	ตำบล	สำราญราษฎร์	อำเภอ	เขตพระนคร
จังหวัด	กรุงเทพ	รหัสไปรษณีย์	10200	โทรศัพท์	02 222 3843
ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา	นายวุฒิชัย วรชิน	โทรศัพท์	02 222 3843		
ชื่อครูพี่เลี้ยง	นางสาวสุพรรณวดี ขวัญชุม				

ตารางปฏิบัติการสอนพระสอนศีลธรรม ประจำเดือน กันยายน
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

วัน	เวลา	นักเรียนระดับชั้น	จำนวน/คน	เรื่องที่สอน	จำนวนครั้งต่อเดือน	รวมจำนวนชั่วโมง(ต่อเดือน)
พฤหัสบดี	08:20-09:10	ม.1	45	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น	4	3 ชั่วโมง 20 นาที
รวมจำนวนนักเรียน			45			

กิจกรรมที่ปฏิบัติเพิ่มเติมคือ สวดมนต์ ตอนเช้า เวลา 7.20 - 8.00 น.
รวมเวลาที่ปฏิบัติ 3 ชั่วโมง 20 นาที

รับรองตามนี้

ลงชื่อ

(พระมหาจักรพรรดิ สายคำด้ง)

วันที่

๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

พระสอนศีลธรรม

ลงชื่อ

(นายวุฒิชัย วรชิน)

วันที่

๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

הכפופות

ภาคผนวก ๑

แบบฟอร์ม สมัครงับพระสอนศีลธรรม

คพศร. ๐๒

รูปถ่าย

๑ นิ้ว

ใบสมัครพระสอนศีลธรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จังหวัด ..... ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. ชื่อ ..... นามสกุล ..... สัญชาติ ..... เชื้อชาติ .....
๒. สมณศักดิ์ (ถ้ามี) .....
๓. เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... อายุ ..... อุปสมบทวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... พรรษา .....
๔. เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก -
๕. วุฒิการศึกษาทางธรรม น.ธ. .... สำนักเรียน ..... จังหวัด .....
- ป.ธ. .... สำนักเรียน ..... จังหวัด .....
๖. วุฒิการศึกษาทางโลกระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
 ป.๔ ป.๖ ป.๗ ม.๓ ม.๖ ปวช. ปวส. ป.บส.
๗. วุฒิการศึกษาทางโลกระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรีสาขา ..... จากมหาวิทยาลัย .....
- ปริญญาโทสาขา ..... จากมหาวิทยาลัย .....
- ปริญญาเอกสาขา ..... จากมหาวิทยาลัย .....
๘. ที่อยู่ปัจจุบัน วัด ..... เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน
 ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
- โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....
๙. ชื่อโรงเรียน/วิทยาลัย (ที่สอนปัจจุบัน) ..... เลขที่ ..... หมู่
 ถนน ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....
- รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... เว็บไซต์ .....
๑๐. ข้อมูลบัญชีธนาคารสำหรับโอนค่าตอบแทน (บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย)
 ชื่อธนาคาร ..... ธนาคารกรุงไทย ..... สาขา ..... เขต / อำเภอ .....
- จังหวัด ..... ชื่อบัญชี .....
- หมายเลขบัญชี

ลงชื่อ ..... ผู้สมัคร ..... ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่รับสมัคร
 (.....) (.....)

- เอกสารแนบ ๑. รูปถ่ายหน้าตรง ๑ นิ้ว จำนวน ๑ รูป ๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนพระ และสำเนาหนังสือสุทธิ
๓. สำเนาทะเบียนบ้าน ๔. วุฒิการศึกษาปริยัติธรรม (นักธรรม,บาลี)
๕. วุฒิการศึกษาสายสามัญ ๖. สำเนาหน้าบัญชีธนาคารของผู้สมัครเท่านั้น
๗. หนังสือรับรองสถานศึกษา ๘. เอกสารแนบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงคุณสมบัติ

สำนักงานพระสอนศีลธรรม
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕-๒๔๘-๐๘๔ www.krupra.net

ภาคผนวก ๒

แบบฟอร์ม บันทึกข้อตกลงการเป็นพระสอนศีลธรรม

แบบตอบรับเข้าร่วมโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สำหรับพระสอนศีลธรรม
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

เลขที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่)

รูปภาพ
๑ นิ้ว

(รูปถ่ายสีปัจจุบัน
ไม่เกิน ๖ เดือน)

ทำที่ ..... สำนักงานพระสอนศีลธรรม.....
วันที่ .....๑..... เดือน .....ตุลาคม..... พ.ศ.๒๕๖๓.....

ข้าพเจ้า ..... นาย ..... นามสกุล .....

เลขประจำตัวประชาชน -

อายุ ..... พรรษา ..... เชื้อชาติ ..... สัญชาติ ..... ที่อยู่วัด .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... ไปรษณีย์ .....

วุฒิการศึกษา น.ธ. .... ประโยค ป.ธ. .... วุฒิกิจการศึกษาระดับโลก .....

อุปสมบทเมื่อ ..... ณ วัด ..... พระอุปัชฌาย์ .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... ไปรษณีย์.....

สอนที่โรงเรียน ..... สังกัด ..... ระดับ .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์.....

ข้าพเจ้าได้อ่านเงื่อนไข คุณสมบัติ และบทบาทหน้าที่การเป็นพระสอนศีลธรรมโดยละเอียด จึงตกลงและยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไข คุณสมบัติ และบทบาทหน้าที่ดังกล่าวที่สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกำหนดทุกประการ

และขอให้สัญญากับสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง นโยบายหรือมติของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ข้าพเจ้ารับทราบแล้วว่า ใ้ตอบรับเข้าร่วมโครงการฉบับนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ และสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๔

ลายมือชื่อ ..... ผู้เข้าร่วมโครงการ
(.....)

☎โทรศัพท์.....

✉E-mail .....

แบบรายงานการปฏิบัติการสอน ปีงบประมาณ ..... เลขที่.....
 โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 สังกัดสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนภูมิภาค)
 จังหวัด ..... เขต..... ประจำปี ..... เดือน .....

๑. ข้อมูลพระสอนศีลธรรม

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....
 สังกัดวัด..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ เบอร์ติดต่อ.....
 Email ติดต่อ..... เบอร์ติดต่อสำรอง.....

๒. ข้อมูลสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่

ชื่อโรงเรียน..... ตำบล..... อำเภอ.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ โทร.....
 โทรสาร..... สังกัด (สพ. สพม. สข. สอศ. อื่นๆ)จังหวัด..... เขต.....
 ผู้อำนวยการชื่อ..... ตำแหน่ง.....
 ครูที่เลี้ยงหรือครูที่ปรึกษาชื่อ..... ตำแหน่ง.....

๓. รายงานการปฏิบัติการสอน

ตารางการปฏิบัติหน้าที่การสอนศีลธรรมในโรงเรียนและภาระงานตามหน้าที่พระสอนศีลธรรม
 ประจำปี.....ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษาที่ .....

วันที่	เวลา	ชั้นที่	จำนวน ห้องที่ สอน	จำนวน นักเรียน	ชื่อรายวิชาที่สอน (บันทึกการสอน)
รวมชั่วโมง.....ช.ม.		รวม	รวม	รวม	
กิจกรรมพิเศษเพิ่มเติม.....สถานที่.....					
ลักษณะกิจกรรม.....					
จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม.....คน รวมเวลาปฏิบัติกิจกรรม ..... ชั่วโมง					
ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากกิจกรรม.....					

รับรองตามนี้

ลงชื่อ.....พระสอนศีลธรรม

ลงชื่อ.....

(.....)

หมายเหตุ : กรุณาประทับตราโรงเรียน

ส่งรายงานผลการปฏิบัติการสอน ภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน

ตำแหน่ง.....

กรุณากรอกข้อมูลให้ชัดเจนครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อเป็นหลักฐานการรายงาน ...../...../.....

ภาคผนวก ๔

คู่มือการใช้งานระบบฐานข้อมูลพระสอนศีลธรรมออนไลน์

ดาวน์โหลด

<https://www.krupra.net/v3/files/download/59337d7ca9e3fb88956885b887e6cdf9.pdf>

สำนักงานพระสอนศีลธรรม
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย